

Yerli Malı Belgesi almak için başvurusu yapılan ürünün yerli malı olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine yönelik esasları belirleyen “2024/10 sayılı yeni yerli malı tebliği” 25.01.2025 tarih ve 32793 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca çıkarılan YERLİ MALI TEBLİĞİ (SGM 2012/10)’da, idarelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alımları ile Bakanlığın yer malı alımlarına ilişkin diğer düzenlemeleri kapsamında sanayi ürünleri ile yazılım ürünlerinin yerli katkı oranının hesaplanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Yerli Malı Belgesi almak isteyen üreticilerin, üretim hesabındaki bilgilere uygun olarak Yerli Katkı Oranı Hesap Cetvelini düzenlemesi ve üretim hesabı belgelerinin mali uzman tarafından kontrol edilmesini ve onaylanmasını sağlaması gerekmektedir.

Tebliğde belirtilen yerli malına ilişkin koşulların sağlanıp sağlanmadığının tespitinde kullanılan belgeler ile mali uzman ve teknik uzman tarafından yapılacak incelemelerde kontrol edilecek belgeler, uygulama usul ve esasları ile belirlenecektir.

Mali Uzman

Tebliğde **mali uzman**, işletme bünyesinde **iş sözleşmesine bağlı olarak çalışmayan yeminli mali müşavir** veya **serbest muhasebeci mali müşavir** olarak tanımlanmıştır.

Mali uzman tarafından, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdilere ilişkin; maliyete esas teşkil eden defter kayıtları, faturalar, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bildirimleri, gümrük beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin sanayi sicil belgeleri ve benzeri belgelerin usulüne uygun olarak mevcut olup olmadığı kontrol edilmekte, hesaplamanın doğruluğu ve resmî kayıtlara uygunluğu teyit edilir ve yapılan değerlendirme sonrasında düzenlenen Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ve mali rapor imzalanmaktadır.

Teknik uzman

TOBB veya TESK tarafından yetkilendirilen, üniversitelerin ilgili temel bilim, sağlık, mühendislik bölümlerinden, teknoloji fakültelerinden veya teknik eğitim fakültelerinden lisans düzeyinde alınmış mezuniyet belgesine ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edildiğini gösterir belgeye sahip, teknik inceleme yapılacak konu hakkında uzman, ürünün Yerli Katkı Oranı hesabının teknik incelemesini yapan eksper ifade etmektedir.

Yerli Malı Belgesinin sahibi, belgeyi düzenleyen oda veya borsa, belgeyi idareye sunan istekliler, teknik uzman ve mali uzman belgedeki bilgilerin doğruluğundan sorumlu olacaktır.

Yerli Malı Oranı Tespiti

Sanayi ürünleri ile yazılım ürünlerinin Yerli Katkı Oranı, aşağıdaki formüle ve Tebliğe EK-1’de yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveline uygun olarak hesaplanacaktır. Yerli Katkı Oranı formülü ile hesaplanan sayısal değer, yüzde (%) olarak ifade edilir ve %100’ü aşamaz.

$$\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \times 100 \right)$$

	Şenlikköy Mah. 6 Ekim Sok. Demiröz VillaNo:13/A Florya/İstanbul	interwise VERGİ DENETİM DANIŞMANLIK	 	info@interwise.com.tr 0 (212) 572 94 73 www.interwise.com.tr
---	--	--	---	--

Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki giderler dikkate alınır. Ancak; satış, pazarlama, satış sonrası destek ve garanti giderleri, sigorta giderleri, faiz ve finansman giderleri ile genel giderlerin üretimle ilgili olmayan kısımları maliyet hesabına dahil edilmez.

- Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.
- Ürünle ilgili doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.
- Ürünle ilgili genel giderler.

Yerli Katkı Oranı hesaplamasına, ilgili nihai ürünün Teknolojik Ürün Belgesi olması durumunda 10 puan eklenir. Bakanlık bu puanı; yerlilik hesabı yapılacak ürünler için yurt içindeki mevcut teknoloji ve üretim yetkinliği, yeşil teknoloji ve sürdürülebilirlik ile bunların gelişimini dikkate alarak; ürün, teknoloji alanı ve sektör bazında en fazla 20 puana kadar artırabilir. Artırımlı puan uygulanacak ürün, sektör ve teknoloji alanlarına ilişkin liste Bakanlık tarafından ilan edilir.

Sanayi ürününü oluşturan girdiler içerisinde yazılım olması durumunda, yazılımın yerliliğinin tespitine ilişkin Teknolojik Ürün Belgesi aranır. Teknolojik Ürün Belgesi olan yazılımlar yerli girdi hesaplamasına %100 Yerli Katkı Oranı ile dahil edilir. Teknolojik Ürün Belgesi olmayan yazılım ürünleri ise ithal kabul edilir ve fatura tutarı ithal girdi hesaplamasına dahil edilir.

Tebliğe göre ürünün yerli katkı oranının **en az %51** olması gerekmektedir. Yerli Malı Belgesi sınıfı, Yerli Katkı Oranı dikkate alınarak aşağıdaki şekilde belirlenmektedir.

Yerli Katkı Oranı (%)	Yerli Malı Belgesi Sınıfı
91-100	A
81-90	B
71-80	C
61-70	D
51-60	E

Başvuru

Yerli Malı Belgesi almak isteyen **üretici**, üretim hesabındaki bilgilere uygun olarak **EK-1'de** yer alan **Yerli Katkı Oranı Hesap Cetvelini** düzenler. Üretim hesabı, üretici tarafından hazırlanır.

YERLİ KATKI ORANI HESAP CETVELİ					EK-1	
Yerli Girdi Maliyet Tutarı		TL	İthal Girdi Maliyet Tutarı		TL	
Yerli Girdi	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T1)		İthal Girdi	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T2)		
	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T3)			Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T4)		
	Nihai Ürün ile İlgili Genel Giderler Toplamı (T5)			Nihai Ürün ile İlgili Genel Giderler Toplamı (T6)		
	Yerli Girdi Maliyet Tutarı (T1+T3+T5)			İthal Girdi Maliyet Tutarı (T2+T4+T6)		
Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) = Yerli Girdi Maliyet Tutarı + İthal Girdi Maliyet Tutarı						
YERLİ KATKI ORANI HESAPLAMASI						
Teknolojik Ürün Belgesi Puanı ¹						
$\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \times 100 \right)$						
Yerli Katkı Oranı ² (%)			Yerli Malı Belgesi Sınıfı ²			
Üretici Ünvanı			Adı ve Soyadı	Ünvanı	Tarih	
Ürün Adı					İmza / Kaşe	
Ürün Kodu (PRODTR/GTİP)						
Yerli Katkı Oranı Hesap Cetvelini Düzenleyen (Üretici Yetkilisi)						
Mali ve Teknik İnceleme			Adı ve Soyadı	Ünvanı	Tarih	
Yerli Katkı Oranı Hesabını Mali Yönden İnceleyen ve Doğruluğunu Teyit Eden Mali Uzman						
İncelemeye İhraz Olunan Defter ve Belgelerin İlgili Mevzuat Hükümlerine Uygun Olduğu ve Gerçeği Yansıttığı Tespit Edilmiştir.						
Ürünün üretimini kapsamunda Türkiye'den ve Türkiye dışından sağlanan hammadda, malzeme, ürün, hizmet vb. ye ilişkin tüm faturalar, bedelleri, gümrük beyannameleri, sanayi ticaret belgeleri ile üretici bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin kayıtlar incelenmiş ve yerli ve ithal girdiler yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilmiştir.						
Yerli Katkı Oranı Hesabını Teknik Yönden İnceleyen ve Uygunluğunu Teyit Eden Teknik Uzman						
Ürünün üretiminde kullanılan girdiler, üretim teknolojisi ve süreci göz önünde bulundurularak kontrol edilmiş ve ürünün üretim için gerekli olan tüm girdilerin Yerli Katkı Oranı hesabına doğru oranda dahil edildiği tespit edilmiştir.						

Üretici, hazırladığı Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ile üretim hesabı belgelerinin mali uzman tarafından kontrol edilmesini ve onaylanmasını sağlar. Mali uzman tarafından, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdilere ilişkin; maliyete esas teşkil eden defter kayıtları, faturalar, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bildirimleri, gümrük beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin sanayi sicil belgeleri ve benzeri belgelerin usulüne uygun olarak mevcut olup olmadığı kontrol edilir, hesaplamanın doğruluğu ve resmî kayıtlara uygunluğu teyit edilir ve yapılan değerlendirme sonrasında düzenlenen Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli ve mali rapor imzalanır.

Üretici tarafından, birinci ve ikinci fıkralara uygun olarak hazırlanan evrak, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi tarafından imzalı bir taahhütname ve diğer dokümanlar ile başvuru gerçekleştirilir.

Başvurular Yerli Malı Belgesini düzenleyecek ilgili oda veya borsaya, TOBB veya TESK tarafından kurulan çevrimiçi sistem üzerinden elektronik ortamda gerçekleştirilir. İlgili sisteme e-Devlet kapısı üzerinden giriş yapılır.

Belgelendirme

Yerli Malı Belgesi, üreticinin kayıtlı olduğu TOBB veya TESK'e bağlı oda veya borsa tarafından düzenlenir.

Tebliğ, **1 Ocak 2026** tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu tarihe kadar uygulamalar, 13 Eylül 2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan YERLİ MALI TEBLİĞİ (SGM 2014/35)'ne göre yürütülmeye devam edecektir.

Bilgilerinize sunarız..

	Şenlikköy Mah. 6 Ekim Sok. Demiröz VillaNo:13/A Florya/İstanbul	interwise VERGİ DENETİM DANIŞMANLIK	 	<u>info@interwise.com.tr</u> 0 (212) 572 94 73 <u>www.interwise.com.tr</u>
---	--	--	---	---